

Ik bekijk mezelf dikwijls in de spiegel. Van oudsher is het mijn liefste wens iets pathetisch in mijn blik te ontwaren. Boven de vrouwen die hetzij uit blinde verliefdheid hetzij om me aan zich te binden verzinnen dat ik echt een knappe man ben of dat ik energieke gelaatstrekken bezit, heb ik geloof ik altijd diegenen verkozen die me bijna fluisterend, met een soort vreesachtige terughoudendheid zeiden dat ik niet helemaal was zoals de anderen. Inderdaad, lang heb ik mezelf wijsgemaakt dat mijn aantrekkelijkste eigenschap wellicht mijn buitenissigheid is. Uit dat gevoel verschillend te zijn putte ik mijn belangrijkste redenen tot geestdrift. Maar hoe kan ik, nu ik wat minder zelfingenomen ben, voor mezelf blijven verdoezelen dat ik me nergens door onderscheid? Ik maak een grimas terwijl ik dit opschrijf. Dat ikzelf eindelijk een zo ondraaglijke waarheid ken, daar kan ik nog mee leven, maar u! Eerlijk gezegd is er in mijn gène iets binnengeglijpt van de wat zure vreugde die je voelt wanneer je een van je gebreken wereldkundig maakt, ook al bestaat er geen enkele kans dat het publiek zich ervoor interesseert. Misschien vraagt iemand me wel of ik aan mijn belijdenis ben begonnen om het ietwat morbide plezier te ervaren waarover ik het heb en dat ik spontaan zou willen vergelijken met de vreugde nagestreefd door een aantal verfijnde luiden die, bestudeerd langzaam, met het topje van hun wijsvinger over het schrammetje strijken waarmee ze hun onderlip opzettelijk hebben ontsierd of die hun tongpunt tegen het vruchtvlees steken van een nauwelijks rijpe citroen. Om zulke zaken moet ik glimlachen en

met de glimlach antwoord ik dat ik niet zo op bekentenissen gesteld ben; mijn vrienden zeggen dat ik zwijg als het graf, ze zullen niet ontkennen dat ze er al hun gewiektheid ten spijt nooit in zijn geslaagd me te ontputselen wat ik per se geheim wilde houden. Ze beschouwen dat onvermogen om me te uiten trouwens als een vrij ernstige, meelijwekkende tekortkoming en ik gun mezelf het in alle opzichten aan de hierboven beschreven vreugde identieke plezier daaraan toe te voegen dat ik er door een stiekeme ijdelheid toe werd gedreven dat geloof te benutten en de door die jammerlijke zwakheid berokkende pijn te veinzen of gewoon te overdrijven, alsof er een groot geheim op me woog waarvan de belijdenis me had kunnen verlichten, als ik het vanwege zijn uitzonderlijke en intieme aard niet volslagen onuitspreekbaar had gevonden.

Maar als ik me door mijn ijver laat meeslepen, schrijf ik mezelf, om over te komen als een eerlijk man die er helemaal niet aan denkt affronten te ontlopen, bijbedoelingen toe die ik geen moment heb gehad. Dat ik de pen ter hand heb genomen doe ik dus niet voor het plezier om over mezelf uit te wijden, ik doe het evenmin om mijn literaire talent te belichten. Hier aangekomen moet ik een zijsprongetje maken, maar u hebt vast zelf al gemerkt dat u, zodra u probeert uw beweegredenen in alle openheid te verklaren, gedwongen bent op elke bevestigende zin een andere te laten volgen die twijfel uitdrukt, wat er meestal op neerkomt dat u ontkent wat u zopas hebt beweerd, kortom, het is onmogelijk zich te bevrijden van de enigszins ergerlijke scrupule om niets in het ongewisse te laten. Ik zei dus dat ik geen zier geef om de stijl die ik aanwend om deze regels op papier te zetten. Geen zier is wellicht overdreven. Mijn voorkeur gaat van nature uit naar een allusieve, kleurrijke, bezielde, sombere en schampere stijl, en vandaag heb ik, niet zonder tegenzin, het besluit genomen elk formeel effectbejag achterwege te laten, zodat ik thans een stijl hanteer die niet van mij is; dat wil zeggen dat ik alle triviale aardigheidjes heb gebannen

waarmee is soms speel, goed beseffend wat ze maar waard zijn: ze zijn slechts de vrucht van een vrij banale techniek. Komt daarbij dat mijn natuurlijke schrijftrant niet die van de biechtstoel is: het hoeft bijgevolg niet te verbazen dat hij op heel wat andere stijlen lijkt, maar ik heb geen pretenties, u bent gewaarschuwd.

Goed, laten we even kijken waarom ik ertoe werd gebracht mezelf zo vreselijk te kijk te zetten. U bemerkt vast de licht persiflerende toon die ik aansla, ondanks mijn voornemen om net zo ernstig als eerlijk te zijn, net zo weinig provocerend als onaardig, maar stel dat u in een gelijkaardige situatie terecht zou komen, dan ziet u vanzelf wel dat er, tenzij u door een of andere overtuiging wordt aangevuurd, niets moeilijkers bestaat dan op een gedegen manier over zichzelf te praten en daarbij alle prettige trucjes van de arrogantie op te geven; u vreest vast dat u zich belachelijk zult maken en, hoe eerlijk u bij de openbaring van uw diepste zielenroerselen ook probeert te zijn, altijd zult u de vrije loop geven aan een onbedwingbare ironie. Een lafaard verbergt de waarheid achter zijn dubbelzinnige arrogantie of ambigue grapjes: u misprijst me, beste lezer, maar u ziet wel dat ik mijn ondeugden uitvergroot; u moet de afweging maken; niets belet u dit alles te houden voor de verdichtsels van een naïeve exhibitionist met een onberispelijk gedrag en hoe dan ook keurige gedachten. Laten we het dus over de redenen hiervoor hebben. Eerlijk gezegd is er maar een en ik moet zeggen dat ze uitermate komisch is.

Vermoedelijk werden de meesten onder u weleens bij de jaspanden vastgehouden door zo'n kletskaus die erop uit is de klank van zijn stem te laten horen en op zoek is naar een kompaan, wiens enige functie erin bestaat als klankbord te dienen zonder dat hij daarom zijn mond hoeft open te doen; en daarbij valt het te betwijfelen dat de lastpost wil dat er naar hem wordt geluisterd: het volstaat dat de ander een geïnteresseerde houding aanneemt, hetzij door nu en dan te knikken of een licht grompelp uit te bren-